

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 12 martie 2019 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2019, declarat de avocatul Vasile Lupu, în numele condamnatului

*Cerevati Alexandru XXXXX, născut
la XXXXX, originar și locuitor al or. XXXXX, str.
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 09.10.2018 - 12.03.2019,
instanța de recurs ordinar: 04.04.2019 - 18.04.2019,
instanța de recurs în anulare: 09.07.2019 - 02.10.2019.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 12 martie 2019, Cerevati Alexandru a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 850 unități convenționale, ce constituie 42.500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

2. Instanța de fond a constatat că, la 24.07.2018, în jurul orei 06³⁰, fiind posesor al permisului de conducere, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine, că acționează cu încălcarea prevederilor art. 14, lit. a), din Regulamentul circulației rutiere, potrivit art.134¹² Cod penal și Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG RM nr. 296 din 16.04.2009, în stare de ebrietate alcoolică, cu

concentrația vaporilor în aerul expirat de 0,35 mg/l, a urcat la volanul automobilului „Opel Astra”, n/î XXXXX XXXXX, și deplasându-se pe str. Decebal, mun. Ungheni, a fost stopat și reținut în flagrant de către ofițerul de patrulare al INP, Pogîlă P.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a relatat, că la 23.07.2018, a consumat alcool la o cumătrie. A revenit la domiciliu în jurul orelor 24⁰⁰ și s-a culcat. Pe 24.07.2018, orele 06⁰⁰, a fost apelat telefonic de către Pendus C., paznicul lanului de porumb a SRL ”Cidonia” din s. Todirești, r-nul Ungheni, care l-a anunțat, că verificând împrejurările lanului de porumb, pe strada ce leagă s. Todirești și s. Zagarancea, a depistat un obuz și i-a solicitat să vină imediat la fața locului. Cu automobilul personal se deplasa spre s. Todirești, r-nul Ungheni, când pe str. Decebal, mun. Ungheni a fost stopat de către polițiști, care i-au solicitat actele la control.

În urma testului s-a stabilit, că în aerul expirat de el concentrația alcoolului este de 0,35 mg/l. A fost de acord cu rezultatul testului, fiind înlăturat de la volanul automobilului și condus la sediul poliției, unde a fost documentat pe faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate. A condus unitatea de transport în stare de ebrietate, însă în scopul de a se deplasa la locul unde a fost depistat obuzul spre a asigura securitatea atât a lucrătorilor, cât și a altor persoane care circulă pe acest drum, pentru a asigura paza obuzului până la venirea serviciilor speciale, adică a acționat în stare de extremă necesitate.

Instanța a statuat că potrivit procesului-verbal din 01.08.2018, a fost examinat tichetul „DRAGER” cu concentrația de 0,35 mg/l din 24.07.2018, prin care s-a constatat concentrația de alcool în aerul expirat de Cerevati Al-dru.

Totodată, versiunea inculpatului că a fost în stare de extremă necesitate nu are suport juridic, deoarece conform art. 38 Cod penal este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel.

Deplasarea inculpatului la locul unde ar fi fost depistat un obuz, nu se încadrează în prevederile acestui articol, deoarece extrema necesitate urma să fie la momentul săvârșirii acțiunilor de conducere în stare de ebrietate, pentru că, infracțiunea s-a consumat la momentul stopării inculpatului de către agenții poliției de patrulare.

El, nu face parte din organele speciale care, au menirea să dezamorseze astfel de obiecte și chiar dacă, s-a deplasat mai târziu la locul aflării obuzului nu a întreprins nimic deosebit, decât le-a spus paznicilor să nu permită nimănui să se apropie de acel loc, lucrul pe care, putea să-l facă prin telefon atunci când paznicii l-au anunțat despre găsirea obuzului.

La întoarcerea în or. Ungheni, așa cum ar fi trebuit să procedeze până a se urca la volanul automobilului, inculpatul a anunțat organele speciale despre descoperirea obuzului.

Declarațiile inculpatului reprezintă o metodă de autoapărare, cu scopul eschivării de la pedeapsa penală, acestea fiind combătute prin probe admisibile și legale.

Astfel, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

La individualizarea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 75, Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune care se califică ca ușoară, la locul de trai este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, că circumstanțe ce agravează răspunderea penală nu au fost stabilite, concluzionând că restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă în condițiile stabilirii pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

3. Avocatul Vaile Lupu a declarat recurs, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat deoarece există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Apelantul a invocat că, inculpatul a recunoscut faptul incriminat, dar din start a explicat că a fost impus de anumite circumstanțe de a urca la volan.

Conform art. 38 alin. (1), (2) Cod penal, nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate.

Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel.

Ori, inculpatul nu a fost în stare de a înlătura pericolul iminent ce îl prezenta obuzul dat altfel decât personal să se declaseze la fața locului, deoarece era ora 06⁰⁰ dimineața, trebuia de acționat rapid, personal urma să se încredințeze că pericolul este iminent, adică că la locul da este un obuz de luptă și nu alt obiect, să asigure protecția oamenilor de acest pericol și apoi să anunțe autoritățile respective, de aceea a ignorat faptul că este în stare de ebrietate și, luând toate măsurile de precauție s-a deplasat la fața locului, conștientizând faptul că simpla conducere a automobilului în stare de ebrietate prezintă un pericol mai mic decât pericolul obuzului găsit de paznici pe drum.

Nedocumentarea inculpatului de către colaboratorii poliției pentru depășirea vitezei nu avut loc din simplu motiv că acesta nu a depășit viteza și astfel stoparea lui a fost nemotivată.

În privința inculpatului urma a fi recunoscută drept circumstanță atenuantă și recunoașterea vinei, căința sinceră de către acesta pentru acțiunile admise, cât și materialele de caracteristică a personalității lui și a stabili pedeapsa în corespundere și având în vedere greutatea acestor circumstanțe pe caz.

Astfel, în cazul respingerii solicitării noastre de a pronunța o sentință de achitare, instanța de judecată, apreciind la justa valoare circumstanțele cauzei, în corespundere cu art. 78 alin. (1) lit. b) Cod penal, putea coborî amenda stabilită până la limita de jos și în corespundere cu art. 78 alin. (2) Cod penal, putea înlătura pedeapsa complementară prevăzută de lege.

Inculpatul este participant la Conflictul armat din Transnistria, fiind decorat cu insigna „10 Ani Poliția Națională”, „Vulturul de Aur” și „Crucea Comemorativă”, medaliile „Pentru Merit” gr. I și II, nu a fost în conflict cu legea niciodată, a stat permanent la straja Legii, fiind devotat doar adevărului și dreptății, a lucrat în cadrul

MAI mai mult de 25 de ani, nu a avut nici o pedeapsă disciplinară ori penală și se caracterizează doar pozitiv.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 18 aprilie 2019, recursul a fost respins ca fiind nefondat.

Instanța de recurs a reținut că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a stabilit vinovăția inculpatului în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Este nefondată alegația apărării precum că inculpatul a fost în stare de extremă necesitate de a se deplasa la fața locului unde a fost depistat obuzul.

Ori, potrivit prevederilor art. 38 Cod penal, nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate. Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel. Nu este în stare de extremă necesitate persoana care, în momentul săvârșirii faptei, își dă seama că provoacă urmări vădit ai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Deplasarea inculpatului la locul unde a fost depistat un obuz, nu se încadrează în prevederile acestui articol, deoarece extrema necesitate urma să fie la momentul săvârșirii acțiunilor de conducere în stare de ebrietate, pentru că, infracțiunea s-a consumat la momentul stopării inculpatului de către agenții poliției de patrulare.

Inculpatul, nu face parte din organele speciale care, au menirea să dezamorseze astfel de obiecte și chiar dacă, s-a deplasat mai târziu la locul aflării obuzului nu a întreprins nimic deosebit, decât le-a spus paznicilor să nu permită nimănui să se apropie de acel loc, lucrul pe care, putea să-l facă prin telefon atunci când paznicii l-au anunțat despre găsierea obuzului. La întoarcerea în or. Ungheni, așa cum ar fi trebuit să procedeze până a se urca la volanul automobilului, inculpatul a anunțat organele speciale despre descoperirea obuzului.

Condițiile acțiunii de salvare a valorilor sociale ocrotite de lege presupun următoarele: pericolul nu poate fi înlăturat decât prin comiterea unei fapte prevăzute de legea penală; săvârșirea faptei prevăzute de legea penală a fost unicul mijloc, unica situație de lichidare a pericolului; să nu se cauze urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu ar fi fost înlăturat.

În cazul suspus judecării, săvârșirea faptei prevăzute de legea penală nu a fost unicul mijloc de lichidare a pericolului, așa cum invocă inculpatul, or, acesta urma să apeleze la organele speciale și să anunțe despre descoperirea obuzului.

Prin urmare, inculpatul nu se afla într-o stare de extremă necesitate.

Instanța de fond întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului, în acest sens, și le-a considerat o metodă de autoapărare cu scopul eschivării de la pedeapsa penală.

Ori, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate.

Totodată, inculpatul nu a contestat rezultatele aparatului „Drager”, conform cărora în aerul expirat concentrația vaporilor de alcool era de 0,35 mg/l, cât și ale procesului-verbal de constatare a faptului de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate. Atât rezultatul testului alcoolscoptic cât și procesul-verbal de constatare a stării de ebrietate este semnat de către inculpat, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile.

Latura subiectivă a prezentei infracțiuni la fel a fost dovedită pe deplin în instanța de judecată și anume, inculpatul fiind deținătorul permisului de conducere, este obligat să cunoască prevederile pct. 14 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin HG RM nr. 357 din 13.05.2009, care statuează expres că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate. Iar urcarea la volan în stare de ebrietate deja reprezintă intenție de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Cod penal, ori, acesta își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Instanța de fond just a individualizat pedeapsa, în baza art. 7, 75 Cod penal, corect a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de amendă, și cea complementară, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, care se califică ca ușoară, de lipsa circumstanțelor agravante, că el se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale.

Nu este plauzibil argumentul avocatului că prima instanță, în corespundere cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, urma să înlăture pedeapsa completară prevăzută de lege.

În acest sens, potrivit prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară care nu este obligatorie („cu sau fără”) prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată. Pedeapsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art. 79 alin. (1) Cod penal. La caz, sancțiunea art. 264¹ alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei), prevedea pedeapsa complementară obligatorie - cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

6. Avocatul Vasile Lupu a declarat recurs în anulare, solicitând *casarea deciziei instanței de recurs*, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care condamnatul să fie achitat, deoarece există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Recurentul a invocat că, condamnatul a recunoscut faptul imputat, dar din start a explicat că a fost impus de anumite circumstanțe de a urca la volan.

Conform art. 38 Cod penal, nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate. Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viața, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel. Nu este în stare de extremă necesitate persoana care, în momentul

săvârșirii faptei, își dă seama că provoacă urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Condamnatul nu a fost în stare de a înlătura pericolul iminent ce îl prezenta obuzul dat altfel decât personal să se deplaseze la fața locului, deoarece era ora 06⁰⁰ dimineața, trebuia de acționat rapid, personal urma să se încredințeze că pericolul este iminent, adică că la locul da este un obuz de luptă și nu alt obiect, să asigure protecția oamenilor de acest pericol și apoi să anunțe autoritățile respective, de aceea a ignorat faptul că este în stare de ebrietate și, luând toate măsurile de precauție s-a deplasat la fața locului, conștientizând faptul că simpla conducere a a/m în stare de ebrietate prezintă un pericol mal mic decât pericolul obuzului găsit de paznici pe drum.

Nedocumentarea inculpatului de către colaboratorii poliției pentru depășirea vitezei nu a avut loc din simplu motiv că acesta nu a depășit viteza și astfel stoparea lui a fost nemotivată.

În privința inculpatului urma a fi recunoscută drept circumstanță atenuantă și recunoașterea vinei, căința sinceră de către acesta pentru acțiunile admise, cât și materialele de caracteristică a personalității lui și a stabili pedeapsa în corespundere și vând în vedere greutatea acestor circumstanțe pe caz.

Instanța de judecată (atât cea de fond cât și cea de recurs) pe caz nu a stabilit careva circumstanțe agravante, și nu a stabilit toate circumstanțele atenuante, indicând în mod eronat în sentință, că inculpatul nu și-a recunoscut vina și nu s-a căit, nu a motivat aplicarea amenzii maxime și a privării de dreptul de a conduce la fel pe un termen maxim, nu s-a expus în nici un mod asupra materialelor de caracteristică, a personalității inculpatului, adică în consecință nu și-a motivat îndeajuns soluția de stabilire și aplicare a pedepsei pe caz, fapt ce contravine prevederilor art. 6 CoEDO, astfel creând viciul fundamental în cadrul procedurii pe caz care a afectat în ultima instanță hotărârea pronunțată.

Inculpatul a comis o infracțiune ușoară pentru prima dată, este participant la Conflictul armat din Transnistria, fiind decorat cu insigna „10 Ani Poliția Națională”, „Vulturul de Aur” și „Crucea Comemorativă”, medaliile „Pentru Merit” gr. I și II,, nu a fost în conflict cu legea niciodată, a stat permanent la straja Legii, fiind devotat doar adevărului și dreptății, a lucrat în cadrul MAI mai mult de 25 ani. Nu a avut nicio pedeapsă disciplinară ori penală, se caracterizează doar pozitiv, iar infracțiunea imputată a fost comisă tot din intenții nobile spre a salva viața și sănătatea altor persoane, de aceea intențiile nobile nu urmează a fi pedepsite.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 20 din Constituția R. Moldiva și art. 6 pct. 1) CEDO.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental

în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Dar, conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală. Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Totodată, în pofida acestor prevederi legale, cu toate că recurentul a făcut referire la art. 6 CEDO și 20 din Constituția R. Moldova, în recursul vizat nu sunt invocate circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, raportate la circumstanțele de fapt și de drept conținute în hotărârile contestate, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, la jurisprudența națională și a CtEDO, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârile atacate, astfel încât acestea să obțină natura unui viciu fundamental capabil să genereze temeiul desființării hotărârii irevocabile atacate, omițându-se indicarea unor concrete erori de drept la capitolul dat (*pct. 6. din decizie*).

Rezultă, că recursul în anulare nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare a avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care la-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe lângă aceasta, recursul în anulare, conform argumentelor reproduse la pct. 6. din decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, inclusiv în latura individualizării pedepsei aplicate condamnatului.

Însă, potrivit art. 27 alin. (1), 448 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea privind aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a instanței judecătorești, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

Circumstanțele nominalizate relevă că, în raport cu motivele invocate de recurent, instanțele nu au comis erori de drept de natura unui viciu fundamental, și că recursul în anulare este unul vădit neîntemeiat (*pct. 4., 6. din decizie*).

Conform art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, dat fiind că este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), (2), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Vasile Lupu, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 12 martie 2019 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2019, în privința condamnatului Cerevati Alexandru XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun